

2022-12

bö — 0 ± » » 1 Ä µ Ç ½ 1 0 ® , ¼ ¿ Å Ã 1 0 ® 0 ±
 bö ± , » . Ä 1 0 ® ¶ É ® Ä . Â ¬ Æ ¿ Å Ä ¿ Ç
 bö ´ 1 ¬ Ã Ä . ¼ ± 1 8 7 8 1 9 1 4 , ¼ - Ã ± ±
 bö µ » » . ½ 1 0 ì 0 Å À Á 1 ± 0 ì Ä Í À ¿

bö Ÿ Å ³³ ± Á - ¶ ¿ Å , ~ µ ¿ ´ Î Á ±

bö œ µ Ä ± Ä Ä Å Ç 1 ± 0 ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± ™ Ä Ä ¿ Á ¬ ± Ä , £ Ç ¿ » ® š ¿ ½ É ½ 1 0 Î ½ • Ä 1 Ä Ä . ¼ Î ½ , µ µ
 bö ´ ½ , Á É À 1 Ä Ä 1 0 Î ½ £ À ¿ Á ´ Î ½ , ± ½ µ À 1 Ä Ä ® ¼ 1 ¿ • µ ¬ À ¿ » 1 Ä ¬ Æ ¿ Å

<http://hdl.handle.net/11728/12424>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

***Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ, ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ
ΠΑΦΟΥ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1878 – 1914, ΜΕΣΑ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΤΥΠΟ.***

ΟΥΓΓΑΡΕΖΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

***Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ, ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ
ΠΑΦΟΥ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1878 – 1914, ΜΕΣΑ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΤΥΠΟ.***

**Διατριβή η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση μεταπτυχιακού
τίτλου σπουδών στην *Ιστορία* στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου**

ΟΥΓΓΑΡΕΖΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © **Ουγγαρέζου Θεοδώρα, 2022**

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της διατριβής από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

Περιεχόμενα:

ΣΕΛΙΔΑ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ.....	5
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ.....	6
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	7
ΑΦΙΕΡΩΣΗ	8
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	9
ABSTRACT.....	10
Βιβλιογραφική επισκόπηση:	11
Ερευνητικά ερωτήματα:.....	15
Εισαγωγή	15
I. Κάλυψη στοιχειωδών αναγκών, κατασκευαστικά έργα, πρώτα σημάδια ουσιώδους ανάπτυξης.....	15
II. Πνευματική-καλλιτεχνική ζωή.....	18
Κεφάλαιο 1: Το Θέατρο	20
1.1 Ερασιτεχνικές παραστάσεις:.....	20
1.2 Οι ελληνικοί θίασοι.....	22
1.3 Θέατρο Σκιών.....	26
1.4 Κινηματογράφος	27
Κεφάλαιο 2: Η Μουσική	29
2.1. Ερασιτεχνικές μουσικές βραδιές.....	29
2.2. Βραδιές Χορού.....	33
2.3. Περιοδεία Σπύρου Ματσούκα στην Κύπρο.....	34
2.4. Ενασχόληση με την μουσική.....	35
Κεφάλαιο 3: Ο Αθλητισμός	39
3.1. Οι Ιπποδρομίες και αθλητικές εκδηλώσεις για εορτασμό των γενεθλίων της Βασίλισσας Βικτωρίας.....	40
3.2.Οι μαθητικοί αγώνες και η ίδρυση του ΓΣ ΚΟΡΟΙΒΟΥ.....	42
3.3. Κόροιβος και Παγκύπριοι αγώνες.....	44
3.4.Η στάση των Άγγλων	49
Συμπεράσματα:	51
Βιβλιογραφία	53

ΣΕΛΙΔΑ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή/Φοιτήτριας: Ουγγαρέζου Θεοδώρα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής: *Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ, ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 1878 – 1914, ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΤΥΠΟ.*

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διατριβή εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις 31/01/2023 από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων: Ιακωβίδης Κυριάκος, Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: Γεωργής Γεώργιος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η Ουγγαρέζου Θεοδώρα., γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο : *Η καλλιτεχνική, μουσική και αθλητική ζωή της Πάφου το χρονικό διάστημα 1878-1914 μέσα από τον ελληνικό – κυπριακό τύπο*, αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλούσα

Ουγγαρέζου Θεοδώρα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ:

Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους με στήριξαν κατά τη διάρκεια συγγραφής της εργασίας μου, κυρίως τη μητέρα μου Αφροδίτη και τον σύζυγο μου Sylvain ,που ανέλαβαν αρκετά από τα μητρικά μου καθήκοντα.

Ιδιαίτερα θέλω να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Κυριάκο Ιακωβίδη για την καθοριστική, επιστημονική, πνευματική και εξαιρετικά ηθική στήριξη του καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας μου.

Τέλος στον πρόεδρο του μεταπτυχιακού προγράμματος Ιστορίας του πανεπιστημίου Νεάπολις κ. Γιώργο Γεωργή, αξίζει ιδιαίτερη μνεία, λόγω των πολύτιμων συμβουλών του για την βέλτιστη ροή και δομή της εργασίας μου.

Αφιέρωση

Στην Αφροδίτη μου

Περίληψη

Στόχος της παρούσας εργασίας, μέσα από την έρευνα των κυπριακών - ελληνικών εφημερίδων κατά την περίοδο 1878 – 1914, είναι να καταγράψει τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις της Μουσικής και του Θεάτρου, καθώς και τους αθλητικούς αγώνες που πραγματοποιήθηκαν στην επαρχία της Πάφου εκείνη τη χρονική περίοδο.

Οι κάτοικοι στην Πάφο ζούσαν σε άθλιες συνθήκες και βασανίζονταν από μεταδοτικές νόσους και αφροδίσια νοσήματα. Στερούνταν το καθαρό πόσιμο νερό ακόμα και ιατρική περίθαλψη. Καθώς την επαρχία και την θαλάσσια περιοχή μάστιζε η πειρατεία, το λαθρεμπόριο, τα εγκλήματα και οι ληστείες, υπάρχει έντονο το αίσθημα ανασφάλειας. Το γεγονός ότι οδικό δίκτυο δεν υπήρχε ακόμα και δεκαετίες μετά την έλευση των Άγγλων, συνέτεινε στην πολιτιστική απομόνωση της.

Η Πάφος κάνει βήματα προς την πνευματική και πολιτιστική της πρόοδο κατά την περίοδο της Αγγλοκρατίας. Οι τομείς που αναπτύσσονται αργά αλλά σταθερά είναι του θεάτρου και της Μουσικής ενώ οι πρώτες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν από ερασιτέχνες για ενίσχυση των εκπαιδευτηρίων της πόλης και την ανέγερση του νοσοκομείου. Στην πόλη πραγματοποιήθηκαν και αρκετές παραστάσεις από γνωστούς Ελληνικούς Θιάσους με αθρόα παρουσία των κατοίκων.

Ο αθλητικές ημερίδες ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες με τον εορτασμό των εθνικών επετείων ενώ ο κλασσικός αθλητισμός προσφερόταν μέσα από το μάθημα της γυμναστικής στα σχολεία. Σύντομα ο αθλητισμός ανθίζει στον νεοϊδρυθέντα γυμναστικό σύλλογο ΚΟΡΟΙΒΟ υπό την εποπτεία του διδασκάλου του Ημιγυμνασίου Τηλεμαχου Καλλονά, και αθλητές από την Πάφο συμμετέχουν και στους παγκύπριους αγώνες.

Λέξεις κλειδιά:

Ευσέβεια, Καλλονάς, ΚΟΡΟΙΒΟΣ

Abstract

The purpose of this thesis, through the research of Cypriot Greek newspapers during the period 1878 – 1914, is to record the cultural events of Music and Theatre, as well as the sporting events that took place in the province of Paphos at that time.

The residents of Paphos lived in miserable conditions and were tormented by communicable diseases and venereal diseases. They lacked clean drinking water and even medical care. As the province and the sea area were plagued by piracy, smuggling, crime and robbery, there is a strong feeling of insecurity. The fact that a road network did not exist even decades after the arrival of the English contributed to its cultural isolation.

Paphos takes steps towards its spiritual and cultural progress during the period of the British rule. The sectors that develop slowly but steadily are theater and music, while the first cultural events were carried out by amateurs to support the city's schools and the construction of the hospital. Several performances by well-known Greek Thiasi were performed in the city with strong presence by the locals. Sports events were inextricably linked to the celebration of national days, while ancient greek sports were taught in gym class in schools. Soon, sports flourished in the newly founded gymnastics club KORIVO under the supervision of the High School teacher Telemachos Kallonas, and athletes from Paphos also participated in the Cypriot national championships.

Keywords:

Evsevia, Kallonas, Koroivos